

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Historisk Børne-Lærdom Tidens Ström eller universal historisk Omrids

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Historisk Børne-Lærdom Tidens Ström eller universal historisk Omrids", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1829_480A-intro-shoot-idm338.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Den “Dansk-Historiske Skole” og højskolerne

Efter denne blanke afvisning overførte folk fra Grundtvigs kreds på Christianshavn læseplanen til de almindelige skoler. Ambitionen steg. Nu skulle verdenshistorie ikke indlejres i et af de større fag, geografien, men erstatte selveste grundfaget, religionsundervisningen. Før “alle Bøger bør [vi]” skrev Grundtvigs huslærer, Christian Sigfred Ley “begynde med det Historiske Kort, ‘Tidens Strøm,’ saa dette bliver [...] i den Danske Skole, den ‘Første Børne-Lærdom’ som Luthers Catechismus hidtil gjaldt for” (Ley 1835, sp. 742). Ley forfægtede den “Dansk-Historiske Skole” i en debat, hvis religiøse dimension er velkendt (sp. 743; Banning 1958, s. 140-145; Larsen 1899, s. 120-129).

Planen blev opgivet, da Grundtvig erklærede, at voksne egnede sig bedre end børn til historisk fordybelse (se indledningen til *Det Danske Fiir-Kløver* 1836, afsnittet: Den folkelige højskole; Ley 1839, sp. 632 samt Grundtvig 1875, s. XLI med et udkast fra 1836 til et nyt forord til *Historisk Børnelærdom*). Denne grundtanke førte i 1850’erne til højskolerne, som udgør den tredje fase i receptionen af de verdenshistoriske undervisningsmidler. Christen Kold drog lære af 1830’ernes debatter og lod ved årsskiftet 1851-1852 de ældre drenge på Ryslinge undervise 6 timer ugentlig i verdenshistorie ud fra *Tidens Strøm* og *Historisk Børne-Lærdom* (Engberg 1986, s. 168 f.). På Askov Højskole var *Historisk Børne-Lærdom* frivilligt, ledsagende læsestof (Schrøder 1904-1905, s. 196).